

ЮВІЛЕЙ АКАДЕМІКА НАПрН УКРАЇНИ НАТАЛІЇ РАФАЕЛІВНИ МАЛИШЕВОЇ

Наталія Рафаелівна Малишева народилася 25 квітня 1952 р. у м. Києві.

У 1974 р. закінчила Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка (нині — Київський національний університет імені Тараса Шевченка). Відтоді працює в Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України на посадах стажиста-дослідника, молодшого наукового співробітника (з 1975 р.), старшого наукового співробітника (з 1984 р.), провідного наукового співробітника (з 1995 р.), завідувача відділу (з 2011 р.). Нині очолює відділ проблем аграрного, земельного, екологічного та космічного права. Одночасно з 1998 р. — заступник директора Міжнародного центру космічного права при цьому ж Інституті. Багато років була професором екологічного права Київського університету права НАН України та його Рівненського відділення.

У 1981 р. Н. Р. Малишева захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Охорона навколишнього середовища від шумового впливу (правові та організаційні питання)», у 1996 р. — дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему «Гармонізація екологічного законодавства в Європі». Науковий ступінь доктора юридичних наук присуджено у 1996 р. Вчене звання професора присвоєно у 2001 р. У 2000 р. обрана членом-кореспондентом, а у 2008 р. — дійсним членом (академіком) Академії правових наук України (нині — Національна академія правових наук

України). Член-кореспондент Міжнародної академії астронавтики.

Напрями наукової діяльності — національне та міжнародне екологічне право, національне та міжнародне космічне право, європейське право. Опублікувала понад 500 наукових праць, серед яких: монографії «Охрана окружающей среды от шумового воздействия (правовые и организационные вопросы)» (1981); «Гармонизация экологического законодательства в Европе» (1996); «Законодавство: проблеми ефективності» (у співавторстві, 1995); «Економіко-правові питання екології» (у співавторстві, 1996); «Собственность граждан» (у співавторстві, 1997); «Біорізноманіття Карпатського біосферного заповідника» (у співавторстві, 1997); «Екологічний контроль: питання теорії та практики» (у співавторстві, 1999); «Судовий захист екологічних прав громадян» (у співавторстві, 2001); «Правові засади впровадження в Україні Конвенції про біорізноманіття» (2003); «Нариси з космічного права» (2010); «Зміцнення фінансової стійкості природоохоронних територій України» (у співавторстві, 2011); «Космические путешествия» (у співавторстві, 2012); «Політика енергоефективного розвитку в контексті зміни клімату» (у співавторстві, 2014); колективні підручники: «Земельне право» (2001); «Екологічне право України» (2001); «Заповідна справа в Україні» (2003); «Екологічне право України: Академічний курс» (2005, 2008); численні коментарі законодавства.

Низка наукових праць Н. Р. Малишевою опублікована у складі міжнародних творчих колективів і видана у провідних зарубіжних виданнях. Це, зокрема, колективні монографії «*National Regulation of Space Activities*». — *Springer Science+Business Media B.V, 2010 (in English)*; «*Cologne Commentary on Space Law (in three volumes). Volume II «The 1975 Convention on Registration of Objects Launched into Outer Space (REG)» — Cologne, 2013 (in English)*, «Аналіз і пілотаж публічної політики» (спільно з науковцями із Франції, Бельгії та Швейцарії, 2010).

Наталія Рафаелівна брала участь у розробленні проектів законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про природно-заповідний фонд України», «Про відходи», «Про мисливське господарство та полювання», «Про питну воду та питне водопостачання», «Про екологічний аудит», Водного кодексу України та ін.

Як правовий експерт бере участь у міжнародній правотворчості. Є експертом Організації Об'єднаних Націй з питань освіти в галузі космічного права, експертом ЮНЕСКО з етичних питань, пов'язаних зі зміною клімату. Неодноразово представляла Україну в міжнародних організаціях, зокрема, системи ООН: у 1989 р. — у Комітеті

ООН з цивільної відповідальності за ядерну шкоду; з 2000 р. і дотепер — у Комітеті ООН з мирного використання космічного простору та його Юридичному підкомітеті.

Наталія Рафаелівна Малишева також брала участь у численних міжнародних, зокрема європейських, проєктах. З 2013 по 2016 роки очолювала напрям «Правові та політичні аспекти активного видалення космічного сміття» у європейсько-українському проєкті *LEOSWEEP* «Зміцнення безпеки на низькій навколосемній орбіті з розширеною електричною установкою» (за Програмою ЄС FP7 — КОСМОС — 2013, запит до теми SPA — 2013.3.2-01).

Заслужений юрист України (1992). Лауреат Державної премії в галузі науки і техніки (2005). Нагороджена Почесною грамотою Верховної Ради України (2009), премією АН України імені Д. З. Мануїльського (1991), першою премією Спілки юристів України за номінацією «Краща монографічна робота з правових дисциплін» (2002), премією Святого Володимира за кращу наукову роботу (2016), першою премією Міжнародної академії астронавтики за кращу наукову роботу в галузі космічної діяльності (2011). Почесний професор права Університету Пуатьє (Франція).

Наукова рада і редакційна колегія журналу «Право України» щиро вітають з ювілеєм шановну Наталію Рафаелівну Малишеву та бажають доброго здоров'я, благополуччя, творчої наснаги у професійній діяльності, здійснення всіх задумів і сподівань!